

Introductie in 'Logica van de Lappendeken' Video's & bespreekvorm

Mogelijke werkwijze:

- Stel een groep samen waar je iets mee hebt (collegae/afdeling of wat)
- Plan twee live bespreeksessies van ca. 1,5 uur.
- Laat elke keer een (van de twee) video's vooraf bekijken met een instructie daarbij.

PS:

- Een variant is om alles in 1 keer te doen: twee video's vooraf bekijken en een bespreking van 2-3 uur.
- Een andere variant is om het kijken van de video's samen te doen en nabespreking meteen na elk deel. Uiteraard heb je dan wel meer tijd nodig (net zoals bij de sessie waar de opname van gemaakt is): ca. 4 a 4,5 uur.

Instructie vooraf:

- Bekijk je de video(s)
- Schrijf tijdens het kijken welke inzichten je raken (dat is relevant, daar kunnen we wat mee!) en welke vragen het bij je oproept (dat snap ik niet zo goed, daar wil ik meer van weten!). Neem die mee naar de bespreking.
- Het helpt om bij het kijken een eigen case in gedachten te hebben: een breder vraagstuk waar je vanuit je lokale praktijk meer voor zou willen betekenen.

Mogelijk tekstje ter intro van thema (voorafgaand aan deze instructie) kan zoets zijn als:

Werk je ondernemend aan oplossingen voor grotere taaië maatschappelijke vraagstukken, waarbij samenwerking dwars over en voorbij de muren en lagen van de gemeente en daarbuiten nodig is? Dan is een kennismaking met 'de logica van de lappendeken' wellicht iets voor jou.

Je realiseert in je eigen project/praktijk/omgeving iets echt vernieuwends. Maar tegelijkertijd besef je, dat wat je daar in je eigen cirkel van invloed doet, onderdeel is van een groter geheel. En dat je samen met allerlei andere initiatieven en arena's nog meer verschil of soms zelfs pas écht verschil maakt. Dat besef geeft ook ongemak. Want hoe verbind je die initiatieven en arena's, zonder in oeverloze vergadersettings te vervallen om alles af te stemmen; of je zonder toevlucht te nemen tot een roep om helderheid van boven waar daarna velen zich ook weer aan proberen te onttrekken?

Hierover heeft **De Amsterdamse School** samen met **Hans Vermaak**, het programma Organisatieontwikkeling en Bureau Interim en Advies de afgelopen jaren een lappendekenleergang georganiseerd en werken er ook allerlei mensen met dit denken. Onlangs verscheen op basis daarvan ook het boek 'De logica van de lappendeken' van Hans.

De light-video's zijn een introductie in dat denken die je meeneemt in een andere manier van kijken naar samenhang en wat dat voor je eigen werk kan betekenen. Het is tegelijk voer voor discussie: de bijeenkomst die we erover beleggen.

Mogelijke aanpak van 1^e besprekingsessie (uitgaande van twee sessies):

10' Opening (kennismaken indien nodig, programma, etc.)

60' Stilstaan bij het netwerkperspectief (deel I van de video)

- Kleine subgroepen om onderling uit te wisselen:
 - Als ik door deze netwerkblik kijk, welke inzichten vind ik dan vooral van waarde?
 - Als ik door deze netwerkblik kijk, welke vragen of puzzels roept het dan vooral op?

Daarna: welke inzichten of vragen willen we plenair bespreken om verder te verdiepen? Bijvoorbeeld omdat die voor velen van waarde kunnen zijn.

- Plenair brengt elke subgroep zijn inzichten/vragen in ter bespreking. Bij elk faciliteer je een gesprek om deze nader te verkennen. Het helpt vaak om er een concrete case van iemand bij te betrekken.

10' Afronding (terugblik sessie, verwijzen naar verdiepingsopties, vooruitblik 2e keer, etc.)

Mogelijke aanpak van 2^e besprekingsessie (uitgaande van twee sessies):

60' Vingeroefening rond variëteit van verbindingswerk

- Korte plenaire ronde met verhelderende vragen naar aanleiding van tweede deel van de video.
- Kleine subgroepen voor de vingeroefening:
 - Pak iemands casus erbij. Selecteer die snel. En laat de persoon kort typeren van die casus: wat is je lokale praktijk, wat is het bredere vraagstuk waaraan je wil bijdragen, wat speelt rondom je zoal?
 - Anderen stellen wat vragen om meer beeld te krijgen bij de casus. Ook hier staccato: korte vragen, korte antwoorden. Zodat je er wat bij voor kan stellen.
 - Verzin met elkaar spannende verbindingsopties. Nadruk moet liggen in het creatief denken in mogelijkheden (niet: dat moet zo, zo doe ik het altijd), zo concreet mogelijk (geen abstracties zoals 'overleg met ketenpartners') en hoe meer verschillend van elkaar hoe beter. Beperk je dus niet tot verstandige antwoorden of eigen ervaring: denk 'wat kan ik als verbindingsmogelijkheden voorstellen en fantaseren die zouden kunnen helpen voor dat bredere vraagstuk'. Voorkom dat je al meteen vergelijkt welke beter is: denk liever op elkaars optie door hoe die nog sterker wordt. Laat iemand de brainstormresultaten opschrijven (op papier of flap)
 - Kijk naar de brainstormresultaten met de drie dimensies van verbindingswerk in gedachten. Waarop ligt de nadruk nu in de brainstorm (bijvoorbeeld schakelwerk). Kijk dan of je meer kan bedenken in de andere dimensies: spreiden en spitten. Voor gevorderden is dit ook te doen binnen de dimensies (bijvoorbeeld als het bij schakelwerk vooral organisatorisch is, hoe zou het zijn om te schakelen met opgaven, ecosystemen?)
- Blik aan het einde terug: welke vragen roept de oefening op over het (leren) vinden van variëteit van verbindingsmogelijkheden.
- Plenair: wissel de ervaringen uit van de subgroepen. Sta stil bij inzichten en vragen.

10' Afronding (terugblik op de sessies, mogelijk vervolg, verwijzen naar boek, e.d.)